

GUNGVALA BY

Namnet Gungvala (Gungualle ca 1570) är sammansatt av terrängbeteckningarna gunga, *gungfly* och vala, *höjd, kulle*. Gungvala skall då tolkas som sankmarker mellan höjder.

Valasjön (Övre gölen) har fått sitt namn efter byn d v s Gungvalasjön har blivit Valasjön.

Vid sekelskiftet **1800 storskiftades byn**. På höjderna norr om Gungvala skola låg byns alla gårdar samlade. Söder och österut låg byns ängs- och åkerjord. Allt var tegskiftat vilket innebar att varje hemman hade en teg i den efter godhet uppdelade jorden. Allt övrigt var byns gemensamma utmark.

Byns enskifte genomfördes 1821.

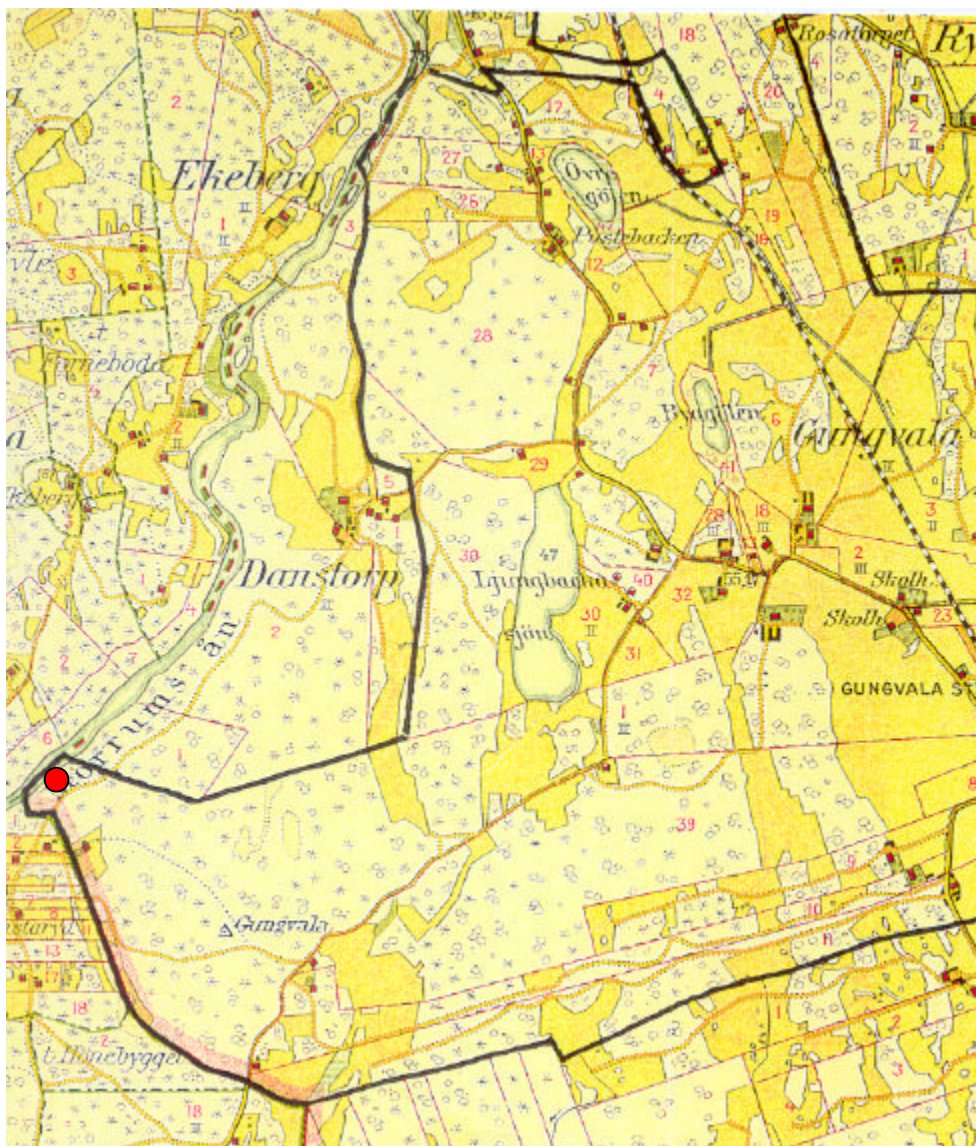
Därvid fick varje hemman sin lott i större egna skiften. Byn sprängdes, en del gårdar fick uppföras på nya platser.

De gårdar som fått del i mossar försökte på olika sätt torrlägga dessa. Bäckarna rensades och fördjupades men fortfarande hade man problem. I slutet av 1800-talet diskuterades att sänka sjöarna *Byagölen* och *Övre gölen*. Från norra ändan av Övre gölen utfördes en kulvert, lagd under landsvägen (Holländarevägen) ner till Mörrumsån, som det nya avloppet. Den gamla bäcken mot norr övergavs.

År 1911 var arbetet klart. Övre gölen sänktes med över en meter. Byagölen vatten rann helt bort, endast gyttjebotten blev kvar. Mossarna blev så småningom fasta och kunde brukas rationellt.

Gungvala by, vilken tillhör *Asarums socken* och som gränsar endast på kort sträcka till Mörrumsån, har inte haft något eget laxfiske, i varje fall inget officiellt.

Genom Gungvala går **Holländarevägen** som byggdes på 1600-talet för att frakta järnvaror från Småland till utskeppning i Bodekull, senare Karlshamn. Genom Gungvala gick också **järnvägen Karlshamn-Vislanda**. Järnvägen lades ned 1970.

Gungvala by omkr. 1915 Tavlans plats ●

Gungvala har haft **tre skolor**, *Gungvala äldsta skola* från 1850 till 1877, *småskolan* 1877 -1964 och *folkskolan* 1907-1964. Alla skolorna har legat omkring vägskälet där vägen från Mörrum kommer fram till vägen mellan Svängsta och Karlshamn. Idag återstår endast folkskolans byggnad.